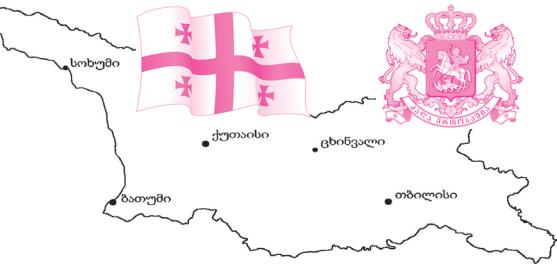

საქართველოს კულტურის

www.sakresp.ge

იმისთვის წმინდა საქართველო, როგორიც ბეჭედი სიცოცხა, ცეკვილებით და წილით ბეჭედის გაფრნა ყველა უკანასკნელი უძახადება.

სამშაბათი, 9 აგვისტო. 2016 წ. №146 (8038), გამოცემის 98-ე წელი

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფას 50 თეთრი.

ქვეყნის პრეზიდენტი და ეკუფლებულმა ნაციონალურა იმდენი უდანაშაულო ახალგაზრდის სისხლი და და ის დაქუცხავეს საქართველო, რომ ისტორია არამა და არამა არ აკატიებს!

ნაციონალური უსირცხვილობასა და უტიფრობას მართლაც საზღვარი არა აქვს. იმის მაგივრად, რომ 2008 წლის აგვისტოს ომის მერვე წლისთავზე მაინც გაესწორებინათ სიმართლის თვალი და საქვეყნოდ ელიარებინათ თავიანთი დანაშაული, კერძოდ, თავიანთი ჰალატური ფამია ამირსპასალარი მიხეილ საკაშვილი საყოველთაოდ ემსილებინათ როგორც ცხინვალის კენ პირველი სამტრო ტყვიის გასროლის, ფართომასშტაბიანი გაუაზრებელი ომის დაწყების ბრძანების გამ-

ცემი, ჩვეულებისამებრ, უმანკო ბატკნებივით დაირაზმნენ და „დიდი მწუხარების“ ნიშნად „ბოროტების ყვავილებით“ მოფინეს მუხათგვერდის სასაფლაოზე ცხინვალის ავანტიურის დროს უღვთოდ დალუპული ახალგაზრდების საფლავები.

ყველა საღად მოაზროვნე მოქალაქემ დამნაშავე ნაციონალების ეს ნაყალბევი ნაბიჯი ერთგვარ ცინიზმად აღიქვა, რაც საბოლოოდ უნდა სასტიკად დაისაჯოს და დღეს თუ არა, ხვალ, ალბათ, აუცილებლად დაისჯება!

ხალხის ხალოვანა – 1000

ქებათა ქება ნიკორწმინდას

გაქეს მერდს მიღებული
ქნარი, როგორც მანდა.
ჩემთვის დიდებული
სხივი გამობრწყინდა.
მკვიდრად ააშენა,
გინაც ააშენა
და ცით დაამშვენა
დიდი ნიკორწმინდა.

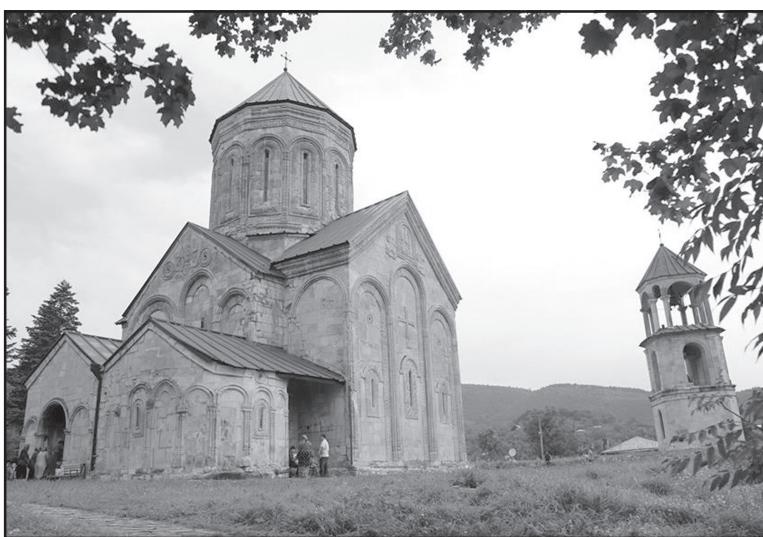
გზებით დამგარები
გრძელებ ჩუქურიმებით,
ქარგით დამქრები
ნაზი შუქურთმებით,
ნეტა გინ აზიდა,
ას როგორ აზიდა,
რა ხელმა აზიდა
მაღლა ნიკორწმინდა!

რა განი გეჭნია,
რა მხენა, რა მდიდარი,
უდერს ქვის პარმინია –
დარობს რამდი დარი.

ქარგად გამობეჭეთა,
გინაც გამობეჭეთა,
სიბრძნით გამობეჭეთა
მძღავრი ნიკორწმინდა.

აქ რომ თაღებია,
სეგტოთ შეკონება,
ისე ნაგებია,
სიზმრის გეგონება.
ნეტა გინ ააგო,
რა ნიჭმა ააგო,
რა მაღლმა ააგო
სეგტი – ნიკორწმინდა!

გვრძნობ, ვთ დიადია
თორმეტი სარკმელი,
საზები ანთია
ცეცხლი მისარქმელი:
ნეტა გინ აანთო,
რომ გრძნობით აანთო
და წლებს გადაანდო
ნათლად ნიკორწმინდა!

ხეგულო დიადება
გხედავ – რა უხია,
დრომ მას დიადება
ერდალებით შეეხდია.
ნეტა გინ მოპერგა,
და როცა მოპერგა,
შიგ მიკარგ-მოპერგა
გზება – ნიკორწმინდა!

მკეთრი და მოქნილი
საზთა დასრულება
არის ამოდქმილი
ნატერის ასრულება.
ეს ის სიმკეთორეა,
ეს ის სიმდიდრე,
რაითაც მკეთრია
ძეგლი – ნიკორწმინდა!

შენის სულმნათისად
ასელა ერთოვანი:
ყელი გუმბათისა
მაღალდერთვანი,
ცამდის აღერილი,
ნებით აღერილი,
სათხოდ აღერილი,
გშენის, ნიკორწმინდა!

მზერა ქართულია
სიგრცის დაუნაჯებით,
თვალი გართულია
ფრთიან ფასკუნაჯებით:
ფრთები, ფრთები გინდა,
კიდევ ფრთები გვინდა,
გინდა დაეუფლო
სიგრცეს ნიკორწმინდა!

შენ ფრთამოღუდუნეს
უამთა სიმაღლეზე,
ჩენი საუკუნე
გიცავს, უახლესი.
მძღავრი ხელოვნება,
ხალხის ხელოვნება –
ბრწყინვას საქართველოს
ქებად ნიკორწმინდა!

გალაკტიონ ტაბია

მართლული სუროთმოძღვრების შედევრის ნიკორწმინდის ტაძრის აგებიდან 1000 წლისთავისადმი მიძღვნილ საზეიმო წირვა-ლოცვას საქართველოს პრე-

მიერ-მინისტრი დაესწრო. ნიკორწმინდის ტაძარში საზე-იმო ლიტურგია საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, უნიმინდესმა და უნეტარესმა ილია მეორემ აღავლინა. „მოხარული ვართ, რომ ამ ისტორიულ დღეს ესწრება საქართველოს პრემიერ-მინისტრი, მივესალმები მას. გივარ-ვები ის გეგმები, კეთილი ზრავები, რაც დასახული გაქვთ, მინდა ნიკოლოზის ლოცვით შესრულდება. ღმერთი იყოს თქვენი და სრულიად საქართველოს მფარველი!“ – განაცხადა ილია მეორემ.

საქართველოს მთავრობის დაფინანსებით, საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი, ტურიზმის განვითარებისა და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის მიზნით, სოფელ ნიკორწმინდაში სარეაბილიტაციო სამუშაოებს იწყებს. სამუშაოები მოიცავს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის – ნიკორწმინდის ტაძრის რესტარაციას, მიმდებარე ტერიტორიაზე ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობასა და გზის რეაბილიტაციას. ასევე გათვალისწინებულია: ცენტრალური მოედნისა და

ტაძრის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული ღობის რეაბილიტაცია და ჭიშკრების მოწყობა, საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწერილი გენერირება, სოფელის ცენტრში არსებული შენობების ფასადების რეაბილიტაცია, სკვერის მოწყობა და სხვ.

– სახელმწიფო პროგრამის „ანარმო საქართველოში“ ახალი კომპონენტის – „უმასპინძლე საქართველოში“ ფინანსური მხარდაჭერით, რაჭაში, შაორის ტბის მიმდებარე ტერიტორიაზე თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ახალი სასტუმრო შენდება. სასტუმრო-კომპლექსის სამშენებლო სამუშაოები პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვირიკაშვილმა დაათვალიერა.

პრემიერ-მინისტრს მასპინძლობა ბიზნესმენმა მამუკა ჯობალებაშვილი გაუწია. მისი ინფორმაციით, მშენებლობის კომისარია „ჯეოლტექნიკების“ ახორციელებს. სასტუმრო „შაორიში“ ფუნქციონირებას 2017 წლის ზაფხულიდან დაიწყებს.

ଶୁଣ୍ଣ ଅଳ୍ଲାବାବ, କାରିତ୍ୟାଲୀ ମେଡିଆ ଗ୍ରା-
ନ୍ତ୍ର ପ୍ରେସର୍ ଦା ସାଙ୍ଗାରତ୍ୟାଲୋଲ୍ ପିନ୍ଧାର୍ଯ୍ୟାଲୀ ପିନ୍ଧାର୍-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିରୋରୀବୁ, ଏକାନ୍ତନମିକ୍ରିବୁରୀ ଓ ମଧ୍ୟଗରାଫୀ
ଗାନ୍ଧାରିତାର୍କ୍ଷାବୀରୀ ମିରୋରୀବୁରୀ ଦିମିତ୍ରିନ୍ଦ୍ର
ଜ୍ଞାନୀଶ୍ଵରିଲୋରୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟାବାଦ ପିନ୍ଧାର୍ଯ୍ୟାଲୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହିନ୍ଦୀତିତି ସାବାଲ୍ଲକ୍ଷଣ ର୍ହେଶପୁଣ୍ଡଲିଗ୍ରିବୁ
ପ୍ରାଚୀନ୍ତିକାବିଶ୍ଵାରୀ, ସାଧାରା ଏବଂ ଗାୟାନ୍ତରିକ ତାଙ୍ଗିରୁଷିତା-
ଲୀ ଏକାନ୍ତନମିକ୍ରିବୁରୀ ଖଣ୍ଡିବୁରୀ ମୁଖ୍ୟାବାଦବାସ.
ତର୍ହେତା ଏକନିଶ୍ଚାର୍ଦ୍ଦା, ରନ୍ଧା ଶାନ୍ଦାବା ହିନ୍ଦୀତ-
ଶ୍ଵା ପିନ୍ଧାର୍ଯ୍ୟାଲୀ ତାଙ୍ଗିରୁଷିତାଲୀ ସାବାକ୍ଷରିନ୍
ଏକାନ୍ତନମିକ୍ରିବୁରୀ ଖଣ୍ଡିବୁରୀ ରନ୍ଧାବା, ରନ୍ଧାଲୋରୀ ତ୍ରୈରି-
ତିମରିବୁ 120 ପ୍ରାକ୍ତିଲୀଲମେତ୍ରିବୁରୀ ଏକନିଶ୍ଚାର୍ଦ୍ଦା.

ადგილობრივ ხელისუფლებასთან მო-
ლაპარაკების დროს განიხილეს შანხაის
თავისუფალი სავაჭრო-ეკონომიკური ზო-
ნის გამოცდილების გაზიარების, საქარ-
თველოში უცხოური კაპიტალის მოზიდ-
ვისა და სსვადასხვა პროფილის საწარმო-
ების გადმოტანის შესაძლებლობები.

შანხაის თავისუფალი ზონის გამოც-
დილება მაღლ სხვა პროვინციებმა და ქა-
ლაქებმა აიტაცეს, რამაც დადგითად
იმოქმედა ჩინეთის ეკონომიკის სწრაფ
განვითარებაზე.

ინფორმაციი, რომელიც მედიაში გავტ-
რცელდა, ისეთ შთაბეჭდილებას ქმნის,
თითქოს სავაჭრო-ეკონომიკური თავისუ-
ფალი ზონების მუშაობა სულ ახლახან,
ანუ 2-3 წლის წინათ დაიწყო და დღეს უკ-
ვე წარმატების ნაყოფს იმკის. თავისუფა-
ლი ეკონომიკური ზონების ჩინური ისტო-
რია გასული საუკუნის 80-იანი წლების
ბოლოდან დაიწყო და დღემდე ნაყოფი-
ერად ვითარდება. მან ჩინეთის მთელი რი-
გი პროვინციები მოიცავა და ერთ დროს
ჩამორჩენილ მხარეებს, თავისუფალი ეკო-
ნომიკური ზონების მიერ მოტანილი სი-
კეთევები აგემა.

თავისუფალი ეკონომიკური ზონების
შექმნელი სულაც არ არის ჩინეთი. მან
ეს გამოცდილება დასავლეთიდან, ამერიკა-
ევროპიდან გადაიღო, მაგრამ ჩინური
პრაგმატულობა შთაბერა, რამაც არა
მარტო რომელიმე პროვინციას, რომელი-
მე ზონას მოუტანა წარმატება, არამედ
მთელ ჩინეთს. განსაკუთრებული წინსცვ-
ლა იგრძნობა შანხაიში, გუანდუნის პრო-
ვინციაში — კერძოდ ქალაქებში გუანჯოუ,
შენჟენი, ჯუხაი და სხვა.

თავისუფალი ეკონომიკური ზონების ჩინურმა ვარიანტმა დიდი ინტერესი გამოიწვია დასავლეთში, იმ დასავლეთში, საიდანაც ჩინეთმა გადაიღო ქს ნამონება და ახლა მან (დასავლეთმა) დაიწყო ჩინურ მოდელზე დაფუძნებული თავისუფალი ზონების გამოცდილების დანერგვა. ერთი სიტყვით, მუჟაითი მოსწავლე მას-ნავლებლად გადაიცა. ჩინური გამოცდილება სხვა ქვეყნებმაც გაიზიარეს.

შენუჩენის თავისუფალმა ეკონომიკურმა ზონამ და იქ მიღწეულმა თავპრუდამსვევმა წარმატებებმა გასული საუკუნის 90-იანი წლების ელექტრონულ-ბეჭვდითი მედია დაიპყრეს. გასული საუკუნის 80-იანი წლების პატარა მეთევზეთა სოფლის (3000 მცხოვრები) გარდაქმნა თანამედროვე, 7-მილიონიან ქალაქ შენუჩენად მართლაც საოცრება იყო!

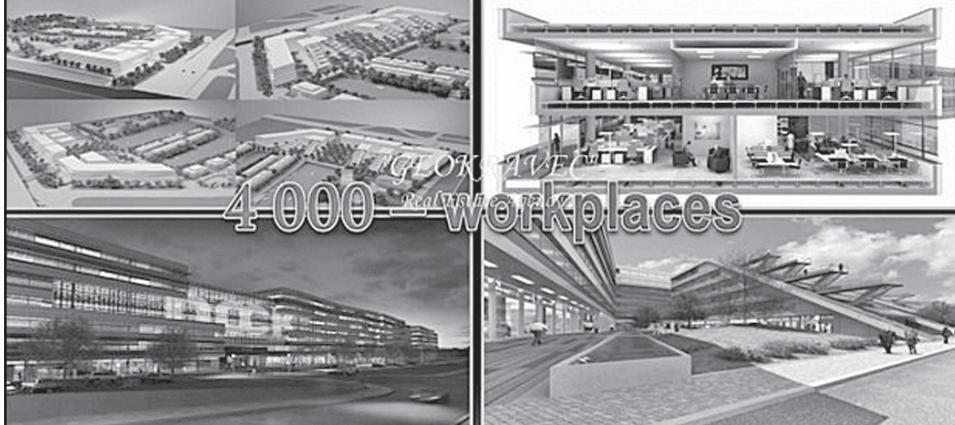
თავისუფალი ეკონომიკური ზონის არსებობა მტკიცედ უკავშირდება სამეცნიერო კვლევებს, მეცნიერულ გათვლებს, პრაქტიკულ-თეორიული ცოდნა-გამოყდილების ერთმანეთთან შეჯერებას. თავისუფალი ეკონომიკური ზონების არსებობამ ასლან აპაშიძის – აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის იმუსამინდელი ხელმძღვანელის ყურადღება მიიპყრო და პირველი ნაბიჯებიც გადაიდგა საქართველოში, კერძოდ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მის დასაკავშირო აუდიტორია და მის მიერ მიმდინარეობა.

ფუტხერბად.
საქართველოს პარლამენტში მყოფ
აჭარის დეპუტატებს დავალებაც მიეცათ
თავისუფალი ზონის გამოცდილების გა-
ზიარების თვალსა ზრისით თბილისელი
კოლეგები დაეინტერესებინათ. იყო მა-
შინდელ პრეზიდენტთან შევარდნაძესთან
საუბარიც. ჩინეთში ოფიციალური ვიზი-
ტის დროს პრეზიდენტი შევარდნაძე გა-
ცნო თავისუფალურობის მიერ ზონას,
რამაც მასზე დიდი შთაბეჭდილება მო-
ახდინა. შევარდნაძემ გადაწყვიტა ჩინური
გამოცდილების საქართველოში გადმო-
თანა. მაგრამ ...

ეკონომიკა ეანის კათილდღვეობას, ბინძური პოლიტიკა ანგრევს ევეყანას!

**მარტო გვიანდეთ ჩინეთის მაგალითით აღფრთოვანება
კი არა, საქმე, საქმეა მთავარი!**

შევარდნაძეს დაავინწყეს თავისუფალი სავაჭრო-ეკონომიკური ზონა ე.წ. საქართველოს „კეთილისმსურველებმა“, მაგრამ აბაშიძემ ვერა და ვერ დაივინწყა ჩინური „საშინოება“ და რომელიც (პროექტის) აჭარბებული იქნებოდნენ პროექტის კანონად გადასაქცევად.

„სამიერელება“. და ორო ძას (ზორეულს) აჭა-
რაში ფრთხები შესხმოდა, გადაწყვიტა ჩი-
ნეთს სწვეოდა.

საქართველოში ჩინეთის საელჩოს დახ-
მარქებით შევიმუშავეთ ვიზიტის პროგრა-
მა, ცხადით გუანდუნის პროვინციის მო-
ნა აუსულებით. გავეცნით თავისუფალ-ეკო-
ნომიკური მიზანის მიზანის მიზანის
ცერული დახმებები. ისინი ამ მოქლობების
უკაყოფით შედეგს, რამეთუ უარი ნიშ-
ნავდა მაზოხისტურ გადაწყვეტილებას
ჩინელი სპეციალისტები მზად იყვნენ
პრაქტიკული მოქმედებების დასაწყებად
— ჯერ აჭარაში, შემდეგ მთელს საქართ-
ველოში.

ნომიკური ზონების ქალაქებს გუანჯოუს, შენჭჩენს, ჯუხაის, რამაც უდავოდ კარგი შთაბეჭდილება მოახდინა ჩინზე. გუანჯოუს უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობასთან შეხვედრისა დროს გადაწყდა თავისუფალი ეკონომიკური ზონის მეცნიერ-სპეციალისტების მოწვევა აჭარაში და კანონმდებლების შემუშავება.

— წ. —

ჩინელი სპეციალისტები, ჩვენი ვიზიტის დამთავრების შემდეგ, ორი კვირის თავზე ჩამოვიდნენ აჭარაში და დავიწყეთ მათთან ერთად კანონპროცესტზე მუშაობა. კანონპროცესტი არა მარტო აჭარის ფილი, ჩამოვალთ და უმაღლ ვიზიტებთ ნახახს.

2002 წლის შემოდგომის სესიაზე პროექტი გაიტანეთ პარლამენტის სხდომაზე. აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლები, რომლებსაც საკუთარი თვალით ნანახიც არ ჰქონდათ თავისუფალი ეკონომიკური ზონა, დაბეჭირებული გადასახმარებელი მიზანის შესაქმნელად დოკუმენტის გადატანის შესახმარებელი ზონის შესაქმნელად არც ერთი სახელმწიფო ვიზიტი არ უნდა და ყოფილიყო რაღაცის მომტანი?! მაგრამ რამ როდესაც ვიზიტი-ვიზიტისთვის ხორციელდება და არა პრატიკული საქმისათვის – იმ ქვეყანას არაფერი ეშველება.

საქართველოს ხელისუფლებამ იქ უნდა იაროს, სადაც რაღაცას ისნავლის და საკუთარ ქვეყანაში გადმოიტანს, მაგრამ მსგავსი დამოკიდებულება საქმისადმი არც ერთ ხელისუფლებას არ ჰქონია, რასაც ვერ ვიტყვით ჩინეთზე. 1979 წელს ჩინეთის ლი-დერმა დენ სიაპინმა ბრძანა: „არ აქვს მნიშვნელობა რა ფრის არის კატა, მთავარია თაგვებს იჭერდეს“, რაც აიტაცა პრაგმატულმა ჩინელმა და თითზე ჩამოსათვლელ წლებში ჩამორჩენილი ქვეყანა, პირველ სახელმწიფოდ გადაქცია.

ერთ-ერთ ნინა წერილში ვწერდი ჩი-
ნური სასნაულის შესახებ – იმ აღმშენებ-
ლობაზე, რასაც ჩინეთში აქვს ადგილი,
მაგრამ ჩინეთი მარტო შინ არ აშენებს. ის
რა ხანია მთელს მსოფლიოს არის მოდე-
ბული. 2014 წლამდე ჩინეთი სწრაფი ტემ-
პით შენდებოდა. რად ლირს თუნდაც
მსოფლიოში ყველაზე სწრაფი და გრძელი
რკინიგზა, საავტომობილო გზები, ყველა-
ზე დიდი კაშხლები და გრძელი ხიდები,
აეროპორტები, რკინიგზის სადგურები.
ჩინეთმა მოსავლიანობა თითქმის ყველა
სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების
წარმოების დარგში გაასამაგა. მან შექ-
მნა საშუალო ფენა. ამჯერად ჩინეთი ას-
რულებს მისი ლიდერის სი ძიპინის მი-
ერ დასახულ გეგმას – მთელი მსოფლი-
ოს ათვისებას.

ჩინებთში, ყოველი 10 წლის შემდეგ, ხდება სელმძღვანელობის ცვლა. მოდის ქვეყნის ახალი მეთაური, პრემიერ-მინისტრი, სახალ-ხო წარმომადგენელთა საბჭოს თავმჯდო-მარე (პარლამენტი), მინისტრები, ... ახალ-მოსული მეთაური და მისი გუნდი აცხადებს ქვეყნის განვითარების ახალ გეგმას.

ასე დაიბადნენ ჩინური მეგაპროექტები, მათ შორის „ახალი აბრეშუმის გზა“. მიზანი – გამოყენებინათ არასათანადოდ რეალიზებული, ჩინეთში არსებული, ფინანსურ-მწარმოებლური სიმძლავრეები. აქედან გამომდინარე, ჩინეთი ზრდის უცხოეთში ინვესტიციებს 744 მილიარდი დოლარიდან 2 ტრილიონ დოლარამდე 2020 წლისთვის. გასულ წელს 18 მილიარდი დოლარის ინვესტიცია განახორციელა ჩინეთმა ევროკავშირში – ერთობლივ მა ტვირთბრუნვამ 615 მილიარდ დოლარს გადააჭარბა.

ჩინეთი ახორციელებს აფრიკაში აეროპორტების, რკინიგზების და საავტომობილო გზების მშენებლობას, რათა ერთმანეთთან დააკავშიროს აფრიკის 54 სახელმწიფო. აფრიკის მიმართულებით ჩინეთს 2000 პროექტი აქვს შემუშავებული – სოფლის მეურნეობის, ინფრასტრუქტურის, სამთო მრეწველობის დარგების გასავითარებლად.

ჩინებთმა დაიწყო პირველი სამხედრო-
საზღვაო ბაზის შექნებლობა უცხოეთში,
კერძოდ ჯიბუტიში, ბაბ-ელ-მანდების სრუ-
ტესთან, ნიოელი ზღვის შესასვლელში. ეს
გზა არის მთავარი სატრანზიტო გზა ნავ-
თობის ტანკერების, საკონტეინერო გადა-
ზიდვებისთვის, ინდოეთის ოკეანიდან ევ-
როპასკენ.

ჩინეთი არის მთავარი ნიკარაგუის არ-
ხის მშენებლობაში, რომლითაც მოხდება
ატლანტიკისა და ცინარი ოკეანების და-
კავშირება. მისი სიგრძე 250 კილომეტრი
იქნება, სიღრმე – 27 მეტრი, სიგანე – 226-
530 მეტრი. არხის გახსნის შემდეგ მასზე
მოვა არსებული მსოფლიო საზღვაო გა-
დაზიდვების 3,9%. მშენებლობა 40 მილი-
არზო კოსტარიკაზე გავიზრობ.

ეს მაგალითები მიგვანიშნებს ჩინეთის როლზე მსიცფლიოში, მის სიძლიერესა და პრაგმატიზმზე. თავისუფალი სავაჭრო-ეკონომიკური ზონების პროექტზე მომუშავე ჩინეთი სპეციალისტები იმდეს გამოთქმადნენ, რომ კანონის მიღების შემდეგ მათ ექნებოდათ შესაძლებლობა ფართო, მრავალმხრივი საქმიანობა გაეჩიდებინათ ასარასა და მთლიანად საქართველოში დაფუძნებულ თავისუფალ-ეკონომიკურ ზონებში. ეს რომ განხორციელებულიყო, საქართველოში დღეს სულ სხვა ვითარება იქნებოდა, მაგრამ იმჟამინდელმა საქართველოს პარლამენტმა პროექტი ჩააგდო, ცხადია, შიდა პოლიტიკური დაპირისპირების და უგუნურობის გამო. თუ ვინ დარჩია დაზარალებული, „საქართველოს რესპუბლიკის“ აღნიშვნა მათთვის გამოიწვია მათთვის გამოიწვია.

ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକ

როგორ ატარებდა სტალინი და სვენების დღეებს

„ଦୟାତ୍ମକର୍ତ୍ତା“: — ଏହାକୁ ଜ୍ଞାନପଦାର୍ଥବିଦୀ, ରାଗଗନ୍ଧା
ଅତୀର୍ଥରେ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀଲଙ୍କାନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଦ୍ୱାରା ଉପରେକ୍ଷଣିତ
ମନ୍ଦିରରେ ଦ୍ୱାରା ଉପରେକ୍ଷଣିତ ମନ୍ଦିରରେ ଦ୍ୱାରା ଉପରେକ୍ଷଣିତ

მარსხენილა მარჯვენა ს. ჩიესლიი (სამდინოს წარმომადგენელი)
3. რუპარევი (დამვის სამსახური), ვასტი სტალინი, არზაბ
სერგეევი, 6. სოლოვიოვი (სტალინის მდღლი) და სვეტლანა
სტალინა. სოჭი. სახელმიწოდო კარსაქზ. 1934 ს.

(სტალინს ის ყოველთვის შენობით მიმართავდა), აი, ხედავ როგორ მოიქეცი?!

კალინინი გამორჩეული ადამიანი იყო, უმაღლესი კლასის ზეინგალი და გლეხობის საქმის საუკეთესო სპეციალისტი. სტალინს უკვარდა და პატივს სცემდა არა მხოლოდ ჭურისა და ერთგულებისათვის, არამედ იმიტომაც, რომ მან უდიდეს წარმატებებს მიაღწია, დაიმსახურა უმაღლესი შეფასება, როგორც გლეხობის, ისე მუშებთან დაკავშირებულ საქმიანობაში... სტალინი პატივს სცემდა და აფასებდა ყველა ჭკვიან, წარმატებულ ადამიანს, რა დარგშიც არ უნდა ყოფილიყო, იქნებოდა ეს ხელოვნება და კულტურა, მეცნიერება თუ ფიზიკური შრომა... განსაკუთრებით დიდ პატივს სცემდა ფიზიკურ შრომას.

* * *

სტალინი და კიროვი პროფესიონალურ შესტაკოვის რედაქტორობით 1945-1946 წლებში გამოსულ საბჭოთა კავშირის ისტორიის სახელმძღვანელოზე მუშაობდნენ. მე და ვასილის ასაგაძოვის წარავთხა ცოდნა-

ԱՅԵՐԸ ԱՅԵՎԱՀԱՆՈՒՄԱՅԵԱ...

სტალინი. პირადი ცეოვნება

სოფებ
სემგევის
მოქმნებები

၅. გლუკოვას და
၆. სტრეპოვას
გასალების მიხედვით
გაზეთი ..ზაფრა..

ოდ გვერნდა, მისი ჩამოსვლის შემდეგ კი ისიც აღარ გვახსოვდა, იქვე გვერდით ზღვა რომ იყო. წიგნი ძალიან ძველი და ალბათ უამრავი მკითხველის ხელში იყო გამოვლილი. სტალინმა ის წიგნი რომ მოგვცა, იმ ღია ტერასაზე დავდეთ, სადაც მე და ვასილი ვცხოვრობდით და ორივე მეზობელ აგარაკზე ფრენბურთის სათამაშოდ გავიქეცით. უკან რომ დავბრუნდით, იმ გორაკზე, სადაც აგარაკი იყო, შორიდანვე რაღაც თეთრი ლაქა დავინახეთ — ვხედავთ, სტალინი იხრება და მიწიდან რაღაცას კრებს... მაშინვე მისკენ გავიქეცით... როგორც აღმონდა, თურმე ამოვარდა ქარი და ამ ძველი სახელმძღვანელოს ფურცლები აქეთ-იქით მიმოფანტა. სტალინი სწორედ მიწაზე გაპრეზულ იმ თეთრ ფურცლებს აგროვებდა.

ჩვენ რომ დაგვინახა - იცით კი ამ წიგნებში რა წერია! - თქვა ჩვენი მისამართით ძალიან სერიოზულად და მკაცრად. თუმცა, მალევე დამშვიდდა და მშვიდად აგვისხნა, რომ ეს წიგნი ადამიანებს ათასწლეულების ისტორიას უყვება, იმას ასობით ადამიანი საკუთარი სისხლით ქმნიდა, აგროვებდა ფაქტებს, ცნობებს ამის თუ იმის შესახებ, აღნუსხავდა, გადაწერდა, ინახავდა და მერე ათობით წლების განმავლობაში ამუშავებდა, რათა გვეონოდა წარმოლდგენა კაცობრიობის ისტორიაზე, შენ კი!...

და, ბოლოს, მკაცრად გვითხრა, წიგნი სასწრაფოდ

სტატოლინმა ბევრი რამ ისე გასაგებად გვითხრა, ისე აგვისენა, რომ მე ის სამუდამოდ დამახსომდა. მე და ვა-სილიმ დავალება მივიღეთ, მერე სტალინს და კიროვს კითხვებზე ვუპასუხეთ. არ მახსოვეს, სკოლაში მასწავლებლებსაც ვი არ ჩამოყალიბებინოთ კითხვები, ვველაფერი ასე უბრალოდ და გასაგებად აეხსნათ... მახსოვეს, პასუხის დროს შემებალა და „პლუტარქეს“ მაგივრად, „პლუტოკრატი“ ვთქვო. სტალინმა ჯერ სიტყვა „პლუტოკრატის“ მნიშვნელობა განმიიმრტა, მერე სიტყვა „დემოკრატის“, ხოლო პლუტარქეს შესახებ ისიც მომიყვა, რაც წიგნში არ ენერა. სიტყვა „პლუტოკრატის“ მნიშვნელობას რომ მიხსნიდა, შეეხო საპტოთა კავშირსა და მსოფლიოში პოლიტიკურ ვითარებას. საუბრისას თავზე არ გახვევდა, არ გაძალებდა, ვველაფერს უბრალოდ და გასაგებად გიხსნიდა.

(ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକଳ୍ପନା ଉପଚାରକ)

Արդիակ Տերթիուզն Ա
ՅԱՍՈՂՈ ՏԻԳԱԾՈԽՈ
ԹԵՍԱԿԸՆՅՐԵԴԱ
ՔԱՑԵՐԿԵ.

ლეიტენანტ სახეს ისვლის

საბარეიველოს რეგიონული განვითარებისა და ინ-
ფრასტრუქტურის სამინისტროს მუნიციპალური გან-
ვითარების ფონდის აღმასრულებელმა დირექტორმა
ჯუნაშერ ბურჯულაძემ ლენტეხის მუნიციპალიტეტში
საავტომობილო ხიდებისა და შიდა ქუჩების სარაბი-
ლიტაციო სამუშაოები დაათვალიერა. პროექტს მსოფ-
ლიო ბანკის ფინანსური მხარდაჭერით მუნიციპალური
განვითარების ფონდი ახორციელებს და მისი ღირებუ-
ლება 943 000 ლარია.

სამუშაოები, პარალელურად, რამდენიმე ადგილას მიმდინარეობს: რეაბილიტაცია უტარდება სოფელ ტვიბის (მდ. მუხურაზე მდებარე), სოფელ ჭელეშისა და სოფელ დურაშის საავტომობილო ხიდებს. ახალი ხიდი აშენდება სოფელ მამი-ედიყის მიმართულებით. ასევე, ქუჩების კეთილმოწყობის სამუშაოები მიმდინარეობს დაბა ლენტეხში.

ରାମଦ୍ଵାରିନିମ୍ବ ଅତେସୁଲ୍ଲ ନ୍ତଳିଶ ନିନାତ ଆଶ୍ରେନ୍ଦ୍ରଶୁଳ,
ମେଘୁନ୍ଦରିଣିଦାନ ଗାମିନ୍ସୁଲ ବିଦେଶୀ, ଅଲ୍ଲମଦ୍ଦେ, ସାର୍ଜ-
ମନ୍ତ୍ରିକୁ ସାମ୍ଭିଶାଙ୍କେତି ଏହି ରାଜ୍ୟରେ ପାଇବା, ରାତ୍ରି ଅଧିକ-
ଲାଗିବାରେ ମରିବା ଯାଏନ୍ତି ଏହି ମରିବା ପରିମାଣ ଉପ-
ମନ୍ତ୍ରିକୁ ଏହି ମରିବା ପରିମାଣ ଉପ-
ମନ୍ତ୍ରିକୁ ଏହି ମରିବା ପରିମାଣ ଉପ-

სიტყვა ერთი უსამართლოდ მივიწყებული სიტყვის აღსაღგანად

ଓରତ୍ଥବାନ (ବିଦ୍ଯନ୍ତି „ରଙ୍ଗଗୋର ଇତ୍ତମ୍ଭପା କାନ୍ଦନ୍ତି“, ପୃ. 385) ଏଣ୍ଟରା: „ପିଲିଶିତ୍ତିଳି ଫରାରୀ ମାସକିନ୍ଦିଏଲ୍ଲି ମେହାରୁ ତାଙ୍କିଲୀ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେବାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ପାଇଲାମୁଁ – ପରେଥିଲିଏବେଳେ ତିଳିଲୀ, ମେଘିଲୀ, ପରେମିଏର-ମିନିଏସତିରିଲୀ... ସାହିତ୍ୟ ଲାଗେବା ସାହାତିଲୀ (ଫାରା ମାଲାଲ) ଲାଗୁଥାରୁ. ଆ ଅନ୍ତର୍ଭାବେ ରନ୍ଧିର ଅଶ୍ଵରେଖାରେ, ଶୁର୍ବନାଲୀଲିଏଲ୍ଲିପାଇ, ମାଗାଲିତାରେ, ଅସେତ କାନ୍ଦନ୍ତିରୁପାଇଲାଶ ପାଇଲା ପରେନ୍ଦରେ ବେଳମେ: „ଲାଗେବା ସାତରାନ୍ତରେ ତିଳିଲୀ ପରେଥିଲିଏବେଳେକଥା ଲାଗୁଇଲେ ସାଶାକ୍ଲେଶି ମିଳିଲା ହିନ୍ଦୁଲୀରେ ପରେଥିଲିଏବେଳେନ୍ତି. ମିଳିବାରେ, ରନ୍ଧିରମାତ୍ର ଗୁଲିଲାକିଲ ବୀରାମରୀପାଶି ହିନ୍ଦାରାରୀ, ଗ୍ରେନର୍ଜି ଡାଂଫର୍ବନ୍ଦ ଏରାଓନ୍ଦିଲ୍ଲି କରେବାକୁ ତାପମାତ୍ରରେ, ପରେମିଏର-ମିନିଏସତିରି ଫରାରୀ ଲାଗୁରୁ ପିଲିନ୍ଦିରୀ...“

ახლა გვინდა, გკითხოთ,
ამ ბოლო 10-15 წლის გან-
მავლობაში თუ შეგხვედ-
რიათ მსგავს ინფორმაცი-
აში სიტყვა დარბაზობა?
არა გვგონია. რა დაგვიშა-
ვა? ჩვენი მაგალითისათვის
ხომ ზედგამოჭრილია იგი:
„მიღება“სხვა არა არის რა,
თუ არა „დარბაზობა, ოფი-
ციალური სტუმრობა,
ოფიციალური მიღება“
(ქეგლ). მოდი, დავანახვოთ
მზის სინათლე ამ უსამარ-
თლოდ მივიწყებულ და
ბნელში მოქცეულ სიტყვას.
ეს იყო 2000 წელს. ახლა

2010 წელია. ვინმებ თუ იღო
ყურად ეს? ეს სიტყვა, თუ
არ ვცდებით, მხოლოდ
ერთხელ გამოკრთა, ისიც
2004 წლის შემოდგომის ბო
დლებში: „...საქართველოს ა
ლამენტის შოთა რუსთავე
სახელობის დარბაზში გაი
თა დარბაზობა... პარლამენ
ტამართულ დარბაზობაზე
ნენ“... სხვა შემთხვევაში
ეხება საქმე რომელიმე ღი
სახსოვარი თარიღის აღნი
ნასთან დაკავშირებულ ღო
ძიებას თუ უცხო სახელმწი
ების ღიღი თანამდებობის პ

თა ოფიციალურ (მეგობრულ, საქმიან, სამუშაო) ვიზიტებს, მათთან შეხვედრებს, მოლაპარაკებას (და არა მოლაპარაკებებს!), მათ ამსახველ ინფორმაციაში, როგორც წესი, იხმარება „მიღება“, მიღებაზე „მიღებას“, მაშინ როცა თავისუფლად შეგვიძლია (შეგვიძლია კი არა, უნდა) გამოვიყენოთ სიტყვა **დარბაზობა**. ზემოთ მოყვანილ მაგალითის თუ დავუბრუნდებით, გვიწიდა: „თოლის საზრუნველოს

ზმნების არც მთლად მარჯვედ
გამოყენების შემთხვევებს.
ამ ზმნებს, ერთად აღებულს,
35-მდე მნიშვნელობა აქვთ. ყვე-
ლა ან თითქმის ყველა ბუნებრი-
ვი და ჩვენი ენისათვის და-
მახასიათებელია. თითქმისო,
რომ ვამბობთ, იმიტომ ვამ-
ბობთ, რომ მეტ წილ შემთხვე-
ვებში თავისუფლად შეიძლება
ზოგიერთ კონტექსტში მათი
შეცვლა უკეთესი ფორმებით.
ა. რამითინიმი მაგალითი: ვა

უნდა იყოს: **უნდი**) მოსავალი მიიღეს (უნდა იყოს: მოიყეა-ნეს, ან მოინიეს); „პრეზი-დენტმა მადლობით მიიღო მიწვევა (უნდა იყოს: პრეზი-დენტი მადლობით დაე-თანხმა მიწვევას);“ პრემიერ-მინისტრი იღებს (უნდა

ոյսեւ յտանեմքը մինեսթրոց-
ծուն ցագագցոմաս”。 Տեզաւ
ռոմ տապու ցագանեցորոտ
(„ՎԵՍԿՈՒ” նունացս մաշալ-
սաց, սաբագուուսաց, լուցվաւց),
ծոլուն որ մացալուութիւն, կը-
դուգ, աժշարագ օգրճնուծա հոյսա-
լու ունինաց Ցմեն ցալլենա։ Մաց-
րած ամացը Ցմեն մեց-է Ցմենցեց-
լունծա — согласиться с чем-нибудь
будь, отнестись к чему-нибудь
положительно — Տա՛լալենաս
ցակալլեց Տեզացարագ ցա-
մոցեաթորտ Տատյմելու։ Ամուգուն
Տացսեծուն մարտեցուլուս մեցացւ
Ցինացացացեց Ցինացացացացաց,
յտանեմքը Ցմենենաս Տեզարենա։

პრეზიდენტმა ელისეს სასახლე-
ში მიიღო ჩილეს პრეზიდენტი.
დარბაზობას, რომელმაც გულ-
თბილ ვითარებაში ჩაიარა, ეს-
წრებოდნენ“... ცოტათი მაინც
ხომ უკითესია?

ଶେଳାକଲା ଜୁନ୍ଦା ଡାକାମିକ୍‌ପିଲ୍-
ରନ୍ତ ଏସ ଫୁଲରମା ହିଙ୍ଗେନ୍ ସାମିତ୍ତ୍ୟପାତ୍ର-
ଲା ପ୍ରାକ୍ତିକୁପାଶୀ।
ରାଜୀ ସୋଧିପାରା „ମିଲାର୍ଦାଶ୍ରୀ“ ହି-

ମୋହାରିର ପାଇଁ କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର

ბოლო ორ მაგალითში, კერძოდ, აშკარად იგრძნობა რუსული принять ზმის გავლენა. მაგრამ ამავე ზმის მე-6 მნიშვნელობა — согласиться с чем-нибудь будь, отнестись к чему-нибудь положительно — საშუალებას გვაძლევს სხვაგვარად გამოვხატოთ სათქმელი. ამიტომ სავსებით მართებულია მსგავსი წინადაღებებში დაეთანხმება, ეთანხმება ზმების ხმარება.

ოთარ პაპანაძე

**სეღვან მოლაპვილი
არ მოგვდარა...
მან სხვა სიკრცესა და
განვორილებაში გადაიცავლა...
ამას გარდაცვალება ჰქვია!**

სულიერ ხორცამდე შემძრა ცნობამ სულხან მოლაშვილის გარდაც-
ვალების შესახებ. უცრად დრო გატერდა, თითქოს ყველაფერმა აზრი
დაკარგდა. საქართველოში არმოფმა, ვერასაგზით აღვიყვი და გავაცნო-
ბიერ თავზარდამცემი ამბავი. მით უმტკეს, რომ მკურნალობამ აშკა-
რად შედეგი გამოიღო და ყოველივე, ერთი შეხედვით, უკეთესობისკენ
მიდიოდა.

მოგვიანებით, როცა მთლიანად გავაცნობიერე მომხდარის ტრაგიზმი, მივცვდი, რომ დავკარგე უძვირფასესი ადამიანი, კე- თილი მრჩეველი და დამკვალიანებელი, რომელმაც ბოლომდე უერთგულა მამაჩემს - ნუგზარ სჯაას. თვალწინ მეტეოროიდი ჩაიქროლა პატონ სულხანთან გატარებულმა თითოეულმა წამ- მა. მასთან ურთიერთობისას იშლებოდა ყოველგვარი ასაკობრივი ზღვარი. მე მისთვის ერთდროულად ვიყავი შეკლიც, მეგობარიც და თანამზრახველიც. მან ჩემში იგულა ადამიანი, რომელსაც შეიძლება ბოლომდე უყოფმანოდ გაენდიო. ჩვენი ურთიერთობა მოიცავდა მრავალ სფეროს. ეს არ იყო მხოლოდ ყოფითი პრობ- ლემები. მე მისგან ვიღებდი უაღრესად საჭირო რჩევა-დარიგე- ბებს პოლიტიკურ, კულტურულ, ეკონომიკურ თუ პირად სა- კითხებზე. ღრუბელივით ვისრუტავდი მისგან წამოსულ თითო- ეულ სიტყვას, ფრაზას, შეგონებასა თუ დარიგებას. სხვანაირად შეუძლებელიც იყო, რადგან პატონ სულხანში შენივთებულ-შე- დულაბებული იყო ჭეშმარიტი ქართველი და ნალდი თბილისე- ლის დახვეწილი მანერები, დიდი ინტელექტი, ერუდიცია და გა- ნათლება.

ყოველივე ზემოთ აღნიშნულის დასადასტურებლად საკმარისია ერთი ამონარიდი სულხან მოლაშვილის საგაზეთო სტატია „ამაყი განრიდება“ (ნუგზაობა საჯაას გარდაცვალების გამო): „საგანგებოდ გამორჩეულთა უპირატესი ხვედრია ეგზომ უშიშარი გადანყვეტილების აღსრულების უნარიცა და ნიჭიც. ისიც საოცრად შთამბეჭდავია, ერთხელ ნაბოძებ სიკოცხლეს მხოლოდ საკუთარ პერსონასთან იდუმალ დათათბირების შემდეგ ქედმაღლური ჟესტით რომ გადაულოცავ არანაკლებ იდუმალ მარადი-სობას.

აუცილებლად აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ ბატონი სულხანი საყოველთაო სიყვარულითა და პატივისცემით სარგებლობდა. იყო თავისი ქვეყნის გულმხურვალე პატრიოტი, სახელმწიფო ძრივად მოაზროვნე, ოჯახის მოსიყვარულე ადამიანი. მას შეეძლო, განვითარებული სკოლითა და სანაცვლოთ არაფერი მოეთხოვა.

ამბობენ, დღო ყველაფრის მცურნალით, ვერ დავთანხმები ბოლომდე ამ მოსაზრებას. დრომ შეიძლება განკურნოს ხორციელი ჭრილობა, მაგრამ სულიერი იარის მოშუშება არ ძალუს. მიჭირს დაჯერება, თუმცა, ფაქტია, რომ უკვე ორმოცი დღე მიიღია, რაც სულხან მოლაშვილი ზეციური საქართველოს მკვიდრია. დრმად მწამს, რომ მან ლირსეულ მამულიშვილთა და მართალ კაცთა შორის დაივანა. მისი ნატანჯი სული და სისხლი დღესაც ღმერთს ცაში შესწუხებულებს და სამართალს ითხოვს, იმ სამართალს, რომ-ლის აღსრულებასაც არადა არ დაადგა საშველი. თუმცა, ღმერთია ყველას პირუთვნელად გამსჯელი და მონამეობრივი სიკვდილიც უფლის სამშავროს მიერ სათანადოდ შეიტაცება.

სრულიად საქართველოს სულიერმა მამამ, ჩვენმა კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორე სულახან მოლაშვილის სულის მოსახლეობის განაცხადის „ჩვენ ვიზიარებთ ოჯახის მწუხარებას, თუმცა, ეს სცდება ოჯახის ფარგლებს, ეს არის მწუხარება სრულიად საქართველოსი“, როგორც ყოველთვის, ჭეშმარიტებას ღალადებს პატრიარქის ბაგენი, რამეთუ ბატონი სულხანი, ეს ჯიშიანი ქართველი, თხემით ტერფამდის ინტელიგენტი, პრინციპული და შეუცალი, მართალი და პატიოსანი ადამიანი მოუკვდა ყველა ჩვენგანს და მისი ჭირისუფალი საქართველოს ჯანსაღად მოაზროვნე საზოგადოებაა. ჯალათმა მხოლოდ სხეული ჯიჯგნა უმოწყალოდ, ხორცი შელახა... უკვდავ სულს, მრავალგანსაცდელ გამოკლილს, გამობრძმედილ და გამონრთობილს ვერა დააკლო რა. ასეთია ერის, ბერისა და უფლის განაჩენი. სულხან მოლაშვილი არ მომკვდარა... მან სხვა სივრცესა და განზომილებაში გადაინაცვლა... ამას გარდაცვალება ჰქვია!

დავით საჭაიძე

